

**Záznam výsledků
52. porady pracovní skupiny
„Havarijní znečištění vod“ (H)
Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
ve dnech 9. 3. – 10. 3. 2016 v Praze**

Přítomni: viz prezenční listina (příloha 1)

BOD 1 Zahájení a přijetí programu jednání

Předseda pracovní skupiny H, pan Petr, přivítal účastníky porady a zahájil jednání.

Návrh programu jednání byl přijat.

BOD 2 Informace o výsledcích 28. zasedání MKOL v říjnu 2015

Předseda pracovní skupiny informoval o výsledcích 28. zasedání MKOL v říjnu 2015.

Zájmů pracovní skupiny H se týká především bod:

BOD 4. c) Havarijní znečištění vod (H)

Důležité jsou především následující body usnesení 28-4c-4 ke zprávě pracovní skupiny H:

2. MKOL bere na vědomí aktualizovaný souhrnný přehled a vyhodnocení případů havarijního znečištění vod od roku 2007, které byly hlášeny prostřednictvím Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe. MKOL žádá sekretariát, aby tento přehled umístil na internetové stránky MKOL, a pracovní skupinu H, aby tento přehled každoročně aktualizovala.
3. MKOL bere na vědomí, že dne 23. 7. 2015 byla podepsána správní dohoda mezi MKOL a BfG o spolupráci v rámci záměru „Rozšíření Poplachového modelu Labe (ALAMO) o přítoky Vltavu a Sálu v letech 2015 – 2016“.
4. MKOL bere na vědomí, že v důsledku nepříznivých hydrologických podmínek zatím nebylo možné provést stopovací pokusy na Vltavě a Sále za velkých průtoků.
5. MKOL bere na vědomí, že se dokončení prvního funkčního prototypu rozšířeného Poplachového modelu Labe a jeho poskytnutí budoucím uživatelům ke zkušebnímu provozu předpokládá v prvním pololetí roku 2016.
6. MKOL děkuje státnímu podniku Povodí Labe za realizaci stabilního havarijního profilu v hraničním úseku Labe.

Sekretariát informoval o zveřejnění aktualizace části A Mezinárodního plánu oblasti povodí Labe a části A Mezinárodního plánu pro zvládání povodňových rizik v oblasti povodí Labe na internetových stránkách MKOL.

BOD 3 Mezinárodní varovný a poplachový plán Labe (MVPPL)

BOD 3.1 Vyhodnocení testování dne 1. 2. 2016

Mezinárodní hlavní varovná centrála (MHVC) v Hradci Králové (Povodí Labe, státní podnik) uspořádala dne 1. 2. 2016 testování plánu (dle odst. 7 Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe) s následujícím výsledkem (viz příloha 2):

- Přenos hlášení mezi MHVC Hradec Králové a Drážďany proběhl elektronickou poštou a faxem bezchybně.
- Příjem cvičného hlášení od MHVC Hradec Králové byl během 30 min. resp. 1 hod. a 24 min. potvrzen MHVC Drážďany, a to jak emailem, tak následně faxem.
- Přenos cvičného hlášení z MHVC Drážďany na ostatní německé MHVC proběhl také úspěšně. Došlo pouze ke zpoždění potvrzení příjmu hlášení ze strany MHVC Magdeburk, které bylo odesláno až 2 hodiny a 58 minut po rozeslání hlášení MHVC Drážďany.

Test byl sice vyhodnocen jako úspěšný, ale v budoucnu je třeba:

- aby byla dodržena hodinová lhůta pro potvrzení hlášení, příp. bylo hlášení opakováno,
- aby v případě technických problémů byl příjem hlášení potvrzen telefonicky.

Příští testování Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe se uskuteční **v červnu nebo v červenci 2016** a bude opět zahájeno MHVC v Hradci Králové.

BOD 3.2 Přehled a vyhodnocení hlášení v druhém pololetí roku 2015

Pracovní skupina H průběžně aktualizuje souhrnný přehled a vyhodnocení případů havarijního znečištění vod od roku 2007, které byly hlášeny prostřednictvím Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe.

V roce 2015 bylo prostřednictvím MVPPL hlášeno 6 případů havarijního znečištění vod. Česká a německá delegace se vzájemně informovaly o podrobnostech k jednotlivým případům.

Přehled a vyhodnocení případů havarijního znečištění vod, které byly v období leden 2007 až prosinec 2015 hlášeny prostřednictvím Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe, je uveden v příloze 3.

Úkoly:

- Česká delegace přislíbila, že poskytne německé delegaci informace o výsledku šetření týkajícího se úniku hasebních vod do řeky Bíliny při požáru zařízení PETROCHEMIE společnosti Unipetrol RPA, s.r.o., Litvínov dne 13. 8. 2015.
- Pro příští poradu česká a německá delegace připraví popis postupu v České republice a v Německu při řešení odstávek a poruch čistíren odpadních vod, především s ohledem na:
 - četnost těchto případů
 - hlášení prostřednictvím varovných a poplachových plánů
 - dopady na jakost vody

V souvislosti s řešením této problematiky navštívila pracovní skupina H Ústřední čistírnu odpadních vod, Praha.

BOD 3.3 Možnosti podpory imisních přístupů (on-line monitoring) při zjišťování havarijních znečištění vod

Česká delegace analyzovala data z období 2008-05/2015 na monitorovací stanici jakosti vod v Děčíně. K překročení již dříve empiricky (odborný odhad) nastavených limitů z minulých let, které by si vyžádalo zaslání alarmového hlášení, došlo v 514 případech. Souvislost se skutečnými případy havarijního znečištění vod nebylo možné zatím prokázat.

Česká delegace vybrala cca 30 až 50 největších překročení alarmových limitů a poskytla německé delegaci, která zajistila porovnání se záznamy na monitorovací stanici jakosti vod ve Schmilce. Z porovnání vyplynulo, že v době, kdy došlo k překročení limitů v Děčíně, limity ve Schmilce překročeny nebyly.

Česká a německá delegace porovnála záznamy o překročení alarmových limitů na monitorovacích stanicích jakosti vod v Děčíně a ve Schmilce se záznamy hlášených případů havarijního znečištění vod z období 2008-05/2015. Na základě této analýzy nebylo možné vysledovat žádnou souvislost mezi překročením alarmových limitů s hlášenými případy. Toto souvisí pravděpodobně:

- s tím, že ve většině případů hlášených případů havarijního znečištění vod se jedná o plovoucí látky nebo o preventivní hlášení.
- s vypovídající schopností kontinuálně sledovaných parametrů (pH, O₂, vodivost, zákal).

Přesto se pracovní skupina shodla na významném potencionálním přínosu monitorovacích stanic jakosti vod k detekci havarijního znečištění vod. Vzhledem k tomu, že část stávajících stanic dosluhuje a zvažuje se jejich další osud, vyslovuje skupina H jednoznačnou podporu jejich rekonstrukci, pokud možno s jednotným vybavením.

Další postup:

- Česká delegace připraví do příští porady návrh využití monitorovací stanice jakosti vod v Děčíně pro rozesílání hlášení o nápadné odchylce sledovaných limitů (nastavení prahových hodnot na úrovni 1 až 2 hlášení ročně – zkušební provoz).
- Německá delegace připraví do příští porady návrh využití monitorovací stanice jakosti vod ve Schmilce pro rozesílání hlášení o nápadné odchylce sledovaných limitů (nastavení prahových hodnot na úrovni 1 až 2 hlášení ročně – zkušební provoz).
- V souvislosti s výše uvedenými návrhy bude na příští poradě diskutována otázka technického vybavení měřicích stanic.

BOD 4 Zapracování Vltavy a Sály do Poplachového modelu Labe – stav prací

Pan Mai informoval o aktuálním stavu prací – viz níže uvedený postup a úkoly. Další podrobnosti jsou uvedeny v příložené prezentaci v příloze 4. Poplachový model Labe bude zpracován ve 3 jazykových verzích – česky, německy a anglicky.

Další postup a úkoly:

- Definovat profily, pro které bude model udávat výsledky výpočtů (měly by to být minimálně všechny jezy), pro tyto profily je třeba dodat následující popis: název, říční kilometr, souřadnice (pan Vait)
- Pro vybrané profily na Vltavě (VD Vrané, Zbraslav, Praha-Chuchle, Vraňany) a na Berounce (Beroun) je třeba dodat: průměrné, průměrné maximální a průměrné minimální průtoky a průměrné rychlosti proudění odpovídající těmto průtokům. (pan Vait)

- Je třeba zajistit pravidelné dodávání dat z vodoměrných stanic na centrální server v Ilmenau (DLZ-IT):
 - na Sále v úseku Naumburg-Grochlitz prostřednictvím Zemského podniku povodňové ochrany a vodního hospodářství Saska-Anhaltska – LHW (pan Mai)
 - pro výše uvedené vybrané profily na Vltavě a Berounce - data již byla zařazena do souboru poskytovaného státním podnikem Povodí Labe (pan Petr, pan Vait, pan Mai)
- Připravit staničený průběh toku Vltavy (shp-soubor) s udáním souřadnic osy toku s příslušným říčním kilometrem v kroku maximálně po 0,5 km - tzn. pro Vltavu pod VD Vrané minimálně cca 120 bodů. (pan Vait)
- Dodání nové mapy pro pozadí modelu. (sekretariát)
- Příprava případných textových doplňků pro infobox modelu. (sekretariát, pan Mai)
- Seznam potenciálních zdrojů znečištění a seznam látek budou převzaty z dřívější verze modelu ALAMO (není k dispozici novější verze). Označení R-vět bude změněno na H-věty. (pan Mai)

K doplnění nynější datové základny pro kalibraci modelu je třeba na Vltavě i na Sále provést stopovací pokus za velkých průtoků. Model je možné dokončit bez tohoto pokusu a po jeho provedení výsledky zapracovat dodatečně. (pan Mai - BfG za podpory státního podniku Povodí Vltavy)

Po dokončení prvního funkčního prototypu rozšířeného Poplachového modelu Labe, které se předpokládá v květnu 2016, bude tento model poskytnut ke zkušebnímu provozu příslušným institucím. Následně pracovní skupina H zorganizuje dne 25. 8. 2016 v Koblenci pracovní setkání uživatelů Poplachového modelu Labe, kde budou mimo jiné vyhodnoceny zkušenosti ze zkušebního provozu. Po zohlednění připomínek vzešlých s tohoto setkání bude možné model předat zodpovědným institucím. Předpokládaný termín do konce roku 2016.

Pan Winkelmann nabídl v případě zájmu možnost zprostředkování přístupu do on-line databáze chemických látek pro členy pracovní skupiny H a pro instituce zodpovědné za používání Poplachového modelu Labe.

BOD 5 Stabilní havarijní profil v hraničním úseku Labe

Předseda pracovní skupiny, jako zástupce státního podniku Povodí Labe, informoval pracovní skupinu H o dokončení stabilního havarijního profilu v hraničním úseku Labe. Státní podnik Povodí Labe připravuje dne 28. 4. 2016 slavnostní přestavení stabilního havarijního profilu veřejnosti, v jehož rámci proběhne havarijní cvičení hasičského záchranného sboru. Budou pozváni zástupci:

- Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí ČR
- státního podniku Povodí Labe
- České inspekce životního prostředí
- Hasičského záchranného sboru
- Státní plavební správy
- Saského státního ministerstva životního prostředí a zemědělství
- Stálého výboru Sasko
- Landratsamt Sächsische Schweiz-Osterzgebirge
- Vodního a plavebního úřadu v Drážďanech

- Mezinárodní komise pro ochranu Labe, pracovní skupina H
- zástupci místní samosprávy, atd.

Předseda pracovní skupiny prověřil způsob součinnosti HZS v Děčíně s HZS v Pirně ve vztahu k stabilnímu havarijnímu profilu. V případě potřeby součinnosti kontaktuje česká krajská centrála HZS v Ústí nad Labem příslušnou německou centrálu HZS. Toto cestou proběhne také žádost o součinnost při havarijním cvičení, které proběhne 28. 4. 2016.

BOD 6 Podkladové materiály pro poradu vedoucích delegací MKOL v květnu 2016

Členové pracovní skupiny obdrželi návrh informace o činnosti pracovní skupiny H od 28. zasedání MKOL dne 7. října 2015 v Drážďanech (H52_16-6-1), kterou připravil sekretariát.

Sekretariát upraví tuto předlohu v souladu s výsledky 52. porady (viz příloha 3) a rozešle členům pracovní skupiny k odsouhlasení.

BOD 7 Různé

BOD 7.1

Česká a německá delegace se vzájemně informovaly o aktuálním vývoji v problematice zvýšených hodnot polychlorovaných bifenyly (PCB) ve vzorcích vod a v sedimentovatelných plaveninách v okolí hraničního profilu Hřensko / Schmilka. Této problematice se v rámci struktury MKOL intenzivně věnuje skupina expertů SW pod vedením pracovní skupiny WFD. Sekretariát zašle pracovní skupině H na vědomí podklady pracovní skupiny WFD k tomuto tématu pro poradu vedoucích delegací v květnu 2016.

Pracovní skupina H podporuje, aby německá strana byla informována o plánovaných/prováděných prohrábkách v korytě toku Labe na českém dolním Labi. Nicméně pro tyto účely nepovažuje Mezinárodní varovný a poplachový plán za vhodný nástroj.

BOD 7.2

Pan Lorenz požádal českou delegaci

- o stručné stanovisko k výskytu pěny na Labi v okolí hraničního profilu v podzimních a jarních měsících. Česká delegace toto stanovisko připraví a **do konce dubna 2016** poskytne prostřednictvím sekretariátu německé delegaci.
- aby texty v hlášeních dle MVPPL byly pokud možno psány jednoduchou češtinou (pro usnadnění překladu).

BOD 7.3

Pan Winkelmann požádal českou delegaci o návrh vhodných zástupců České republiky k tématu zachycování hasebních vod:

- pro práci ve skupině expertů UNECE (příprava bezpečnostní směrnice k hasebním vodám).
- pro přednášku na semináři, který se uskuteční ve dnech 4. a 5. 9. 2017 v návaznosti na havarijní cvičení na Odře.

BOD 7.4

Sekretariát představil návrh přehledu předpokládaných úkolů pracovní skupiny H v letech 2016-2017. Pan Winkelmann navrhl doplnit problematiku zachycování hasební vody – viz příloha 3.

BOD 8 Termín a místo příštích porad

- 53. porada: 24. 8. – 25. 8. 2016 v Koblenzi (24. 8. porada pracovní skupiny, 25. 8. - pracovní setkání uživatelů Poplachového modelu Labe)
- 54. porada: 14. 3. – 15. 3. 2017 v Německu

Přílohy:

Příloha 1: Prezenční listina

Příloha 2: Zpráva o výsledku testování Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe dne 1. 2. 2016

Příloha 3: Předloha pracovní skupiny H pro poradou vedoucích delegací MKOL v květnu 2016 (stav: 14. 4. 2016)

Příloha 4: Zapracování Vltavy a Sály do Poplachového modelu Labe – stav prací (prezentace k bodu 4, pan Mai, německy)